

Geliş Tarihi: 01/05/2023

Kabul Tarihi: 11/06/2023

MATRAH ARTTIRIMININ KAPSAMI VE ETKİLERİ

Furkan Aslan ÜNAL *

ÖZET

1982 Anayasası'nın 73. Maddesine göre herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Buna göre Türkiye'de vergi mükellefleri, elde ettikleri kazançlarını beyan etmek ve bu beyan ettiği gelirleri üzerinden hesaplanan vergiyi ödemek ile yükümlüdür. Ancak mükellefler ödemek durumunda oldukları vergileri çeşitli sebeplerle noksan beyan edebilmekte yahut beyan dışı bırakabilmektedir. Bu durum sonucunda devlet vergi kaybını en aza indirmek ve azalan gelirlerin hazineye aktarılmasını sağlamak için, firmaların geçmiş yıllara ait vergilerini belli oranlar dahilinde arttırıp beyan edilmesini sağlayarak ilgili dönemler için incelemiden muaf tutmaktadır.

Bu amaçlara yönelik olarak ortalama her iki yılda bir yapılandırma kanunu çıkarma uygulaması 7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun ile devam etmiştir.

Çalışmada, öncelikle 7440 Sayılı Kanun kapsamında vergi ve matrah arttırımına ilişkin hükümler ele alınmış ve devamında, yeniden yapılandırma kanunlarının gerek ülke ekonomisine gerekse mükellefler üzerindeki etkileri eleştirel bir yaklaşımla incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Matrah, Vergi Borcu, Matrah Arttırımı, Yapılandırma

SCOPE AND EFFECTS OF BASE INCREASE

ABSTRACT

According to Article 73 of the 1982 Constitution, everyone is obliged to pay taxes according to their financial strength in order to meet public expenditures. Accordingly, taxpayers in Turkey are obliged to declare their earnings and pay the tax calculated on this declared income. However, taxpayers may under-declare or exclude the taxes they have to pay for various reasons.

As a result of this situation, the state exempts the companies from examination for the relevant periods by increasing and declaring the taxes of the previous years within certain rates in order to minimize the tax loss and to ensure that the declining revenues are transferred to the treasury. The practice of issuing a structuring law every two years on average for these purposes continued with the Law No. 7440 on Restructuring of Certain Receivables and Amending Some Laws. In the study, first of all, the provisions regarding tax and base increase within the scope of Law No. 7440 were discussed, and then the effects of restructuring laws on both the country's economy and taxpayers were examined with a critical approach.

KeyWords: Base, Tax Debt, Base Increase, Structuring

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Nişantaşı Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Muhasebe ve Finans Anabilim Dalı, furkanaslanunal@outlook.com ORCID: 0000-0001-5120-7560

GİRİŞ

Ülkemizde artık süreklilik kazanan vergi affı olarak nitelendirilen vergide yeniden yapılandırma kanunlarıyla gözetilen amaç vergi mükelleflerinin farklı farklı sebeplerle beyan etmekten imtina ettiği ya da eksik beyan ettiği geçmişe dönük vergilerini belirlediği oranlar ile değerleyerek beyan etmesine olanak sağlamıştır. Bu yapılandırma kanunlarıyla gözetilen amaç beyan edilmeyen ve bu sebeple hazinenin mahrum bırakıldığı gelirlerinin hazineye aktarılmasını sağlamaktır. Mükellefler bu uygulama ile hem matrah artırımından yararlandıkları yıllar için incelemenden muaf olurlar hem de işletme kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirirler. Kamu borçlarının tahsil edilmesi amacıyla çıkarılan yeniden yapılandırma kanunlarının en sonuncusu 12.03.2023 Tarihli Resmi Gazete 'de yayımlanan 7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'dur. Kamu borçlarının yapılandırılması, vergi ve matrah artırımını öngören Kanun'un n 5'inci maddesi ile daha önceki 6111, 6736, 7143 ve 7326 Sayılı Kanunlar ile getirilen düzenlemelere paralel olarak matrah ve vergi artırım hükümleri getirilmiştir.

Daha önce yasa koyucular tarafından çıkarılan matrah artırım düzenlemelerinden farklı olarak 7440 sayılı Kanunla kar dağıtımına ilişkin gelir ve kurumlar vergisi stopajı matrah artırımına kapsamına alınmıştır. (BDO Yayıncılık A.Ş., 2023, s. 1)

Bunun yanı sıra 7440 sayılı kanunu önceki yapılandırma kanunlarından farklı kılan bir diğer özelliği ise henüz beyannamesi verilmemiş olan 2022 hesap dönemini de af kapsamına almasıdır.

12.03.2023 Tarihli Resmî Gazete 'de yayımlanan 7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna konu edilecek alacakların ait olduğu idareler ise şunlardır:

- Hazine ve Maliye Bakanlığı
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
- Belediyeler
- Sosyal Güvenlik Kurumu
- İl Özel İdareleri
- Ticaret Bakanlığı
- Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB)'na olan kesinleşmiş borçlar ile bazı kurumlara olan idari para cezalarının yeniden yapılandırılması. (Vizyon Grubu, 2023)

VERGİ VE MATRAH ARTTIRIMI KAVRAMI

Türk vergi sistemimizde dört adet tarhiyat yöntemi vardır. Bunlar: Beyana dayanan tarh, ikmalen vergi tarhi, re'sen vergi tarhi ve verginin idarece tarhidir. (Saban, 2020, s. 80)

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 83 ve devamında yer alan maddelerinde (Dördüncü kısmında) açıklandığı üzere 1950 'den günümüze kadar devamlılığını sürdüren Gelir Vergisi sistemimizde tarhiyat işlemleri, prensip itibarıyla, mükelleflerin verdiği beyannameler üzerinden yapılır. (İdil, 2012, s. 1)

Gelir Vergisi sistemimizde kabul gören tarh yöntemi olan beyana dayanan tarh yönteminde vergi matrahı, mükelleflerce ya da mükellefler adına görevlendirilen vergi sorumluları tarafından hesaplanarak ilgili vergi dairesine bildirilir. Mükellef ile vergi dairesi arasında güveni temel alan bu sistemde beyan edilen bilgilerin doğruluğu sistemin işleyişi açısından oldukça önemlidir.

Vergi süreçlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için mükellefler tarafından verilen beyannamelerin gerçeği yansıtır olması gerekmektedir. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 135-141. maddeleri arasında düzenlenen vergi incelemesi, mükelleflerin beyan ettikleri vergilerin doğruluğunu tespit etmek için mükelleflere ait defter, belge ve kayıtları üzerinde kontrol gerçekleştirilmesidir. Mükellefler vergi matrahlarını eksik ya da hiç bildirmez ise idare tarafından ikmalen yahut re'sen tarh işlemleri ile karşı karşıya kalabilmektedir. Ayrıca, mükelleflerin eylemlerinin ağırlığına ve neticelerine bağlı olarak idari/adli nitelikli yaptırımlara da başvurulmaktadır. (Mualla ÖNCEL, 2022, s. 100).

Farklı sebeplerden ötürü noksan ya da hiç beyan edilmeyen geçmiş yıla ait vergilerin mükelleflerce, belirlenen oranlar ve tutarlar dahilinde beyan edilmesini sağlayarak Maliye Bakanlığı'nın gerçekleştirdiği zorlu ve uzun vergi incelemesinden muaf tutulmayı sağlayan uygulama vergi ve matrah artırım uygulamasıdır. Bu uygulama ile devletin gözettiği amaç mükellefler tarafından eksik ya da hiç beyan edilmeyen vergilerin hazineye aktarılmasını sağlamak iken mükelleflerin gözettiği amaç ise işletme kayıtlarının fiili durumla uygun hale getirilmesi, idare tarafından gerçekleştirilecek olası bir denetime muhatap olmamaktır.

7440 SAYILI KANUN KAPSAMINDAKİ VERGİ VE MATRAH ARTTIRIMI

Kesinleşmiş ya da kesinleşmemiş veya dava aşamasında bulunan kamu alacaklarının yapılandırılması, uyuşmazlıkların sulh yolu ile çözümlenmesi, işletme kayıtlarının düzeltilmesi vergi ve matrah artırımını öngören kanun, makalenin konusuna ilişkin olarak yalnızca vergi ve matrah artırım yönünden incelenecektir.

Kapsam ve Koşullar

Matrah ve vergi artırım 7440 Sayılı Kanun m.5'te düzenlenmiş ve 2018,2019,2020,2021,2022 yılları kurumlar vergisi gelir vergisi ve KDV ve kanunda yer alan türden gelir ve kurumlar vergisi stopajları kapsamdadır.

Tablo 1. Gelir Vergisi

Yıl	Matrah Arttırım Oranı	Asgari Matrah (Bilanço ve Serbest Meslek esası)	Asgari Matrah (İşletme Hesabı)	Arttırılan Tutara Uygulanacak Vergi Oranı
2018	%35	94.000	63.800	Normal Vergi
2019	%30	99.600	66.400	Oranı %20 -
2020	%25	105.800	70.500	İndirimli Oran
2021	%20	112.400	75.000	%15
2022	%25	200.000	105.000	

2022 yılı için matrah artırımında bulunmak isteyen mükellefler önce 2022 yılına ilişkin Gelir Vergisi beyannamesini vermelidir. Daha sonra 2022 yılı beyannamesinde beyan edilen vergiye esas matrahın, 2021 beyannamelerinde beyan edilen matrahın yüzde 122,93 oranında arttırılması suretiyle bulunan tutar ile 2022 yılı üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın yüzde 40 oranında arttırılması suretiyle bulunan tutarın yüksek olanından az olmaması şartı aranır.

2022 yılına ilişkin matrah artırımından yararlanan mükellefler 2022 yıllık beyannamelerde hesaplanan vergilerden mahsup edilemeyen geçici vergilerini iade alamayacaklardır.

Tablo 2. Kurumlar Vergisi

Yıl	Matrah Arttırım Oranı	Asgari Matrahlar	Vergi Oranı
2018	%35	200.000	
2019	%30	215.000	Normal Vergi Oranı
2020	%25	230.000	%20 -
2021	%20	260.000	İndirimli Oran %15
2022	%25	500.000	

Uygulama bakımından yukarıda bahsettiğimiz Gelir Vergisinde matrah artırım ile aynıdır. Şöyle ki;

2022 yılı için matrah artırımında bulunmak isteyen mükellefler önce 2022 yılına ilişkin Kurumlar Vergisi beyannamesini vermelidir. Daha sonra 2022 yılı beyannamesinde beyan edilen vergiye esas matrahın, 2021 beyannamelerinde beyan edilen matrahın yüzde 122,93 oranında arttırılması suretiyle bulunan tutar ile 2022 yılı üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın yüzde 40 oranında arttırılması suretiyle bulunan tutarın yüksek olanından az olmaması şartı aranır.

Örnek üzerinden açıklayacak olursak A firmasının 2022 yılı kurumlar vergisi matrahı, 2022 yılı üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrah ve yüzde 40 oranında artırılması suretiyle elde edilen tutar, 2021 yılı beyannamesinde elde edilen matrah ve yine yüzde 122,93 oranında artırılması ile bulunan tutarlar aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 3. Örnek Kurumlar Vergisi

Dönem	Vergi Matrahı	Artırım Oranı	Artırım Tutarının Matrahı	Matrah Artırımında Baz Alınacak Tutar
2021- Kurumlar Vergisi	5.870.050,75	%122,93	13.086.104,14	-
2022-Üçüncü Dönem Geçici Vergisi	13.103.535,38	%40,00	18.344.949,53	-
2022 – Kurumlar Vergisi	17.501.865,63	-	18.344.949,53	18.344.949,53

Tablodaki tutarlardan yüksek olanı 2022 yılı üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın yüzde 40 oranında artırılması ile elde edilen 18.344.949,53 TL olup, bu tutar 2022 yılında beyan edilecek olan kurumlar vergisi matrahından (17.501.865,63) yüksek olduğundan A firmasının matrah artırımından yararlanabilmesi için 2022 yılı matrahının en az 18.344.949,53 TL olması gerekmektedir.

2022 yılına ilişkin matrah artırımından yararlanan mükellefler 2022 yıllık beyannamelerde hesaplanan vergilerden mahsup edilemeyen geçici vergilerini iade alamayacaklardır.

Mükelleflerin 2018- 2021 yılları için matrah artırımında bulunmaları durumunda bu yıllarda zararları mevcut ise bu zararlarının %50'si 2022 yılı ve izleyen yıllar karlarından mahsup edilememektedir. Bunun yanı sıra 2022 yılı için matrah artırımında bulunan mükellefler, 2022 yılına ait zararları mevcut ise bu zararlarının tamamını 2023 yıl ve izleyen yıllarda karlarından mahsup edememektedir.

Tablo 4. Gelir ve Kurumlar Vergisi Stopajı

Yıl	Ücretler, Serbest Meslek Kazancı, GMSİ, Kar Payı Dağıtımı	Yıllara Yaygın İnşaat	Çiftçilere ve vergiden muaf esnafa yapılan ödemeler
2018	%6		
2019	%5		
2020	%4	%1	İlgili yıldaki tevkifat oranının %25'i
2021	%3		
2022	%2		

Tablo 5. Katma Değer Vergisi

Yıl	Vergi Artırım Oranı	Diğer
2018	%3	İlgili yıl içerisinde tüm dönemlerde hesaplanan KDV bulunmaması halinde yahut
2019	%3	işlemlerinin tamamı istisna kapsamındaki hizmetlerden oluşması halinde, ilgili yıl için arttırılan kurumlar vergisi oranı üzerinden %18
2020	%2,5	
2021	%2	
2022	%2	

VERGİ VE MATRAH ARTTIRIMINDA BULUNMANIN SONUÇLARI

7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna göre mükellefler matrah artırımından 31 Mayıs 2023 tarihine kadar yararlanabilmektedirler. Matrah artırımından yararlanan mükelleflerin ödemelerinin ilk taksitinin son günü ise 30 Haziran 2023 tarihi olduğu belirtilmiştir. Belirlenen oranlara göre hesaplanan vergiler peşin ödenebileceği gibi; 12 taksit ile 12 ayda da ödenebilmektedir. 12 taksit halinde ödemek isteyen mükellefler için katsayı 1,09'dur. Vergilerin ilk taksit ödeme süresinde peşin olarak ödenmesi halinde ise %10 indirim yapılmaktadır. Tüm bunların yanı sıra matrah artırımından yararlanan mükelleflerin devam eden vergi incelemelerinin kanunun yayımını izleyen 7 iş günü içerisinde sonuçlandırılmaması durumunda incelemeye devam edilemeyeceği kanunda belirtilmiştir.

VERGİ VE MATRAH ARTTIRIMININ TÜRKİYE EKONOMİSİNE ETKİSİ

Makalenin konusunu oluşturan 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun kapsadığı yapılandırma konusuna giren borç türleri dikkate alındığında vergi affı olarak nitelendirilebilir. Zira Türk dil kurumu sözlüğünde af; bir suçu, bir kusuru veya bir hatayı bağışlama olarak nitelendirilmiştir. (Türk Dil Kurumu, 2023)

Vergi afları, dünyanın birçok yerinde gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde ekonomik, sosyal ve siyasi amaçlarla zaman zaman uygulanmaktadır. Devletler vergi afları ile mükelleflerin imtina ettiği vergi gelirlerini hazineye tekrardan kazandırmayı amaç edinir. Bu nedenle vergi afları, dünyada birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de önemli bir uygulama alanı bulmuştur. Ancak vergi aflarının sık sık tekrarlanması mükellef tutum ve davranışlarını olumsuz yönde etkilediği gibi ekonomi üzerin de de önemli etkileri bulunmaktadır. (Güler, 2003)

Vergi ve Matrah arttırımı gibi vergi aflarının çıkarılmasının ekonomik ve siyasi nedenleri vardır. Hazineye aktarılamayan ya da eksik olarak aktarılan gelirlerin hazineye aktarılmasını sağlayarak ekonomiyi canlandırmak ve böylece kamu gelirlerinde hızlı bir artış sağlamak ekonomik nedenler arasında sayılabilirken, siyasi partilerin seçimleri kazanmak için seçim vaadi olarak vergi affı çıkarması ise siyasi nedeni olarak gösterilebilmektedir.

7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun kapsamında çıkarılan vergi ve matrah arttırmalarının Türkiye ekonomisine olumlu etkileri olduğu gibi olumsuz etkileri de vardır.

Vergi ve Matrah arttırmalarının olumlu etkilerine bakacak olursak;

- Mükelleflerce bildirilmeyen ya da eksik bildirilen vergilerin hazineye kazandırılarak vergi gelirlerinde artış sağlamak,
- Vergi idareleri üzerindeki iş yükünü azaltarak gerek zaman açısından gerekse maliyet açısından tasarruf sağlamak
- Af, teşvik unsurlarıyla birlikte makul ve adaletli cezalardan oluşturulup mükellef hizmeti ve eğitimi ile geliştirilen vergi sisteminin reformu için daha iyi ve kapsamlı daha büyük bir gayretin parçası olduğu takdirde, sonraki aflardaki gönüllü uyum artabilir. (Çetin, 2007)
- Yüksek oranlarla çıkarılan matrah arttırımı ve yine ağır cezalarla desteklenen vergi afları mükelleflerin ilerleyen süreçlerde uyumlu mükellef olmalarına katkı sağlayabilir.
- 2021 yılı içerisinde aktif olarak faaliyetlerini yürüten kurumlar vergisi mükellef sayıları ile faal olan gelir vergisi mükellef sayılarının toplamı 3.221.894'tür. Bunların içerisinde incelenen mükellef sayısı ise 54.065'tir. Bu verilere göre inceleme oranı %1,68 olmaktadır. (Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı, 2022) Buna göre vergi ve matrah arttırımı uygulamaları ile incelemeye tabi tutulamayan firmalardan da vergi temini yapılmaktadır. Firmalar kayıtlarında hata ve hilelerin olduğunu düşündüğü yıllar için vergi ve matrah arttırımında bulunarak yukarıda da belirtilen oranlar üzerinden iktisap eden vergilerini öderler.

Vergi ve Matrah Arttırımının olumsuz etkilerine bakacak olursak;

- Gerek siyasi gerekse diğer sebeplerden ötürü sürekli olarak çıkarılan vergi afları mükelleflerde beklenti oluşturarak vergi kaçırmanın normalleşmesine sebebiyet verebilir.
- Vergi ve matrah arttırımı gibi vergi aflarının süreklilik kazanması vergi kayıplarını arttırmaktadır.
- Belirli aralıklarla sürekli çıkarılan Yapılandırma kanunları kişilerde ve şirketlerde “Nasıl Olsa Af Çıkar” bilincini ön plana çıkararak mevut da piyasada yer alan uzman ve mesleğini dürüst bir şekilde ifa eden mali müşavirleri itibarsızlaştırmaktadır.
- Vergi ve matrah arttırımı gibi vergi afları, toplumda kanunlara olan güvenin azalmasına yol açarak vergi kaçırmanın ve muhasebede hata ve hilelerin meşrulaşmasına ve bağışıklığına sebep olabilir.
- Belirli aralıklarla sürekli çıkarılan vergi ve matrah arttırmaları vergiye uyumlu mükellefler üzerinde olumsuz etki yaparak bu mükelleflerin de vergilerini eksik beyan etmelerine ve dolayısıyla hazinenin alacaklarından mahrum bırakılmasına sebebiyet verebilir.
- Siyasi ya da idari ne olursa olsun sürekli bir şekilde çıkarılan vergi afları toplum ahlakı üzerinde olumsuz etkiye sebep olabilmektedirler.
- Alışılmış yapılandırma kanunlarından farklı olarak 12.03.2023 Tarihli Resmi Gazete 'de yayımlanan 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun kapsamına 2022 yılı beyanamesi henüz verilmediği halde 2022 yılı da dahil edildi. Bu durum mükelleflere 2022 yılı beyanmelerini nasıl olsa matrah artırımından yararlanırsınız düşüncesiyle gerçeklikten uzak bir şekilde hazırlamasına sebep olabilmektedir.

SONUÇ

Kamuoyunda vergi affı veya barışı olarak da bilinen 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun 12.03.2023 tarihli ve 32130 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yürürlüğe giren 7440 sayılı Kanun'un matrah/vergi arttırımı ile ilgili kısmı incelenmiş olup bu uygulamaların devlet ve mükellefler açısından olumlu ve olumsuz yönleri açıklanmıştır.

7440 sayılı kanun devlete borcu olanların ya da stok hesapları gibi muhasebe kayıtları ile fiili durumları arasında farklılıkları bulunan mükelleflere idare tarafından gerçekleştirilen uzun ve yoğun incelemelere maruz kalmamak için yapılandırma imkanlarından yararlanabilmesi için fırsat tanıyan bir kanundur. Bu sayede mükellefler hem vergi ve matrah arttırımından yararlandıkları yıllar için incelemeye tabi tutulmamakta hem de kayıtlar ile fiili durumunu tutarlı hale getirmektedirler.

Devlet açısından baktığımızda ise mükellefler tarafından çeşitli sebeplerle olduğundan düşük ya da hiç beyan edilmeyen vergilerin hazineye kazandırılmasını sağlamaktadır.

Vergi ve matrah arttırımı gibi vergi affı uygulamalarının idari ve siyasi nedenleri bulunmaktadır. Siyasi partilerin seçim vaadi olarak kullandıkları vergi affı uygulamaları siyasi nedenlere örnek olarak gösterilebilecekken, vergi idaresi üzerindeki iş yükünü azaltarak, vergi sistemindeki aksaklıkları gidermek idari nedenleri arasında gösterilebilir.

Sebebi her ne olursa olsun iki üç yılda bir çıkarılan ve süreklilik kazanan vergi ve matrah arttırmalarının vergisel yükümlülüklerini tam olarak yerine getirmeyen mükellefler lehine rekabet avantajı sağlamakta olduğu ve toplumda vergisel ahlak üzerinde tahrip edici bir etkisi olduğu kaçınılmazdır. Bu şekilde süreklilik kazanan ve olağan bir durum haline gelen vergi ve matrah arttırmalarını bünyesinde barındıran yapılandırma kanunları devlete ve vergi idaresine duyulan güveni sarsmakta ve nihayetinde vergiye uyumlu mükellefler adına dezavantaj oluşturarak toplumda vergisel ahlakı zedelemektedir.

KAYNAKÇA

- BDO Yayıncılık A.Ş. (2023, Mart 3). *7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla Getirilen Matrah Ve Vergi Artırımına İlişkin Düzenlemeler*. BDO Türkiye: <https://www.bdo.com.tr/tr-tr/yayinlarimiz/sirkulerler/vergi-2023/vergi-2023-052> adresinden alındı
- Çetin, G. (2007). Vergi Aflarının Vergi Mükelleflerinin Tutum ve Davranışları Üzerindeki Etkisi. *Yönetim ve Ekonomi*, 2.
- Güler, Y. (2003). Vergi Aflarının Bütçe ve Genel Ekonomi Üzerine Etkileri . *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 8.
- İdil, G. (2012). Gelir Vergisi Sisteminde Beyan Esasının Tetkiki ve İlk Tarhiyat Esasının Teklifi. *Maliye Araştırma Merkezi Konferansları*, 1.
- Mualla ÖNCEL, N. Ç. (2022). *Vergi Hukuku, Gözden Geçirilmiş Değişiklikler İşlenmiş 29. Baskı*. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Saban, N. (2020). *Vergi Hukuku*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Türk Dil Kurumu. (2023, Mayıs 1). *Türk Dil Kurumu Sözlükleri*. <https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı
- Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı. (2022). *T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı*. <https://ms.hmb.gov.tr/uploads/2022/04/VDK-2021-Birim-Faaliyet-Raporu.pdf> adresinden alındı
- Vizyon Grubu. (2023, Mart 27). *Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No:1) Yayınlandı*. Vizyon Grubu : <https://www.vizyongrubu.com/tr/sirkuler/bazi-alacaklarin-yeniden-yapilandirilmasina-dair-7440-sayili-kanun-genel-tebliği-seri-no-1-yayimlandi/> adresinden alındı

